

Brand eenvoudige risico's

Makelaars zijn getalm bij schaderegelingen beu

De wettelijke bepalingen die de verzekerden beschermen bij een schaderegeling in de tak Brand eenvoudige risico's zijn onvoldoende bekend. Op de koop toe volgen de brandverzekeraars ze niet altijd stipt op. Althans dat vindt Luc Devlamynck, voorzitter van de Commissie Brand van de Federatie voor Verzekerings- en Financiële tussenpersonen (FVF). Daarom trekt de beroepsvereniging aan de alarmbel. Ze wil dat elke schade in een brandpolis eenvoudige risico's binnen de negentig dagen wordt begroot.

Even een korte voorgeschiedenis. Tijdens de jaren negentig, in volle discussie over de natuurrampenwet, vragen de brandverzekeraars een verlenging van de periode van dertig dagen om een schadeclaim te regelen. Zij vrezen dat ze bij een grote ramp nooit alle dossiers binnen dertig dagen kunnen uitbetalen. De makelaars van hun kant doen opmerken dat niet zozeer de dertig dagen een probleem vormen, als wel de onduidelijkheid over het tijdstip vanaf wanneer die dertig dagen beginnen te lopen. De Landverzekeringswet (LVO) voorzag toen immers in geen enkele maximumtermijn om een schadebegroting af te ronden. Erger nog, bij een betwisting van de schade verviel de 30-dagenregel simpelweg.

Buiten alle verwachtingen kreeg de stellingname van de makelarij bijzonder veel aandacht vanuit diverse hoeken. Ik denk daarbij aan de consumenten, de vakbonden, het ministerie van Economie en de toenmalige voorzitter van de Commissie voor Verzekeringen. Het had volgens de makelarij geen zin om de gesprekken alleen over de dertig dagen te voeren. Wij hadden er geen enkel bezwaar tegen om de termijn van dertig dagen bij zware rampen te verlengen als dat nodig zou blijken. Veel belangrijker voor onze verzekerden is dat zij erop kunnen vertrouwen dat de schade binnen een aanvaardbare, korte termijn wordt begroot. Negentig dagen lijkt ons een haalbare en aanvaardbare termijn, uiteraard voor zover de verzekerde zelf zijn verplichtingen nakomt.

INGEWIKKELD WETTELIJK KLUWEN

Het eerste wettelijke initiatief rond de schaderegeling Brand eenvoudige risico's dateert van 1988. Toen ver-

Copyright: In(surance)View

Luc Devlamynck vindt het verkeerd dat brandverzekeraars de bepalingen van het KB Brand willen blijven toepassen op schaderegelingen.

scheen het KB Brand van 1 februari 1988, een KB dat op 24 december 1992 werd aangepast aan de Landverzekeringswet. Artikel 9 van het KB Brand bleef echter ongewijzigd, hetgeen voor een meningsverschil zorgt. De vraag rijst of een brandschade in eenvoudige risico's uitsluitend via de Landverzekeringswet wordt geregeld, meer bepaald via artikel 67 LVO. Of blijft artikel 9 van het KB Brand nog altijd van toepassing op de andere waarborgen dan de afdeling brand, waardoor er geen strikte schaderegelingstermijnen gelden?

→

Via de 90-dagen-regel kan de verzekerde ervan op aan dat zijn brandverzekeraar hem binnen een aanvaardbare termijn vergoedt.

→ Het KB Brand onderging sinds 1994 een aantal wijzigingen. Zo bijvoorbeeld in 1995 voor de waarborg storm. De laatste aanpassing van het KB Brand dateert van 4 juli 2004. Toen werd artikel 6 aangepast om de verplichte vrijstelling af te schaffen.

In mei 2003 werd de Landverzekeringswet gewijzigd, meer bepaald via de zgn. wet-Piqué voor de waarborg overstromingen. Die wet paste ook de artikels 67 §2 en 62 §2bis LVO aan. Velen denken dat de wet-Piqué een afgesloten verhaal is. Zij vergeten echter dat het gewijzigde artikel 67 LVO wel degelijk effectief werd. In september 2005 werd de Landverzekeringswet nog eens aangepast. Ditmaal met de huidige versie van de natuurrampenwet. Maar ook met enkele aanpassingen aan artikel 67 §2 en §2 bis LVO. Het zijn die wijzigingen die de 90-dagen-regel invoeren. Dat artikel bepaalt onder meer dat een expertise beëindigd moet worden binnen de 90 dagen na de aangifte of binnen de 90 dagen nadat de verzekerde aan de verzekeraar laat weten dat er een tegenexpert werd aangesteld.

Aangezien de Landverzekeringswet de meest recente aanpassingen inzake de schaderegeling Brand eenvoudige risico's bevat, zijn die bepalingen ook de enige die gelden. Een nieuwere juridische regel heeft immers altijd voorrang op een oudere regel ('lex anterior derogat lex priori'). Om te kunnen afwijken van de wet zou het KB Brand duidelijk moeten aangeven op welke artikels van de wet er afgeweken wordt ('lex specialis derogat lex generalibus'), hetgeen duidelijk niet het geval is. Het is dan ook verkeerd om de bepalingen van het KB Brand nog te willen toepassen op de schaderegeling. Het

KB Brand kan immers niet beschouwd worden als een speciale wet die afwijkingen bedingt op de Landverzekeringswet. Het is dus niet juist te stellen dat het KB Brand de schaderegeling vermeldt voor alle waarborgen behalve voor die uit de afdeling brand.

Artikel 61 LVO somt bij wijze van voorbeeld enkele waarborgen op die in de brandpolis vervat kunnen zitten. Dat hier geen melding wordt gemaakt van storm of waterschade kan geen reden zijn om voor deze waarborgen naar het KB Brand te verwijzen, dat zelf in geen maximumtermijn voor de schaderegeling voorziet. Artikel 61 LVO begint immers met "tenzij anders is bedongen". Het is duidelijk dat hiermee bedoeld wordt dat een brandpolis ook andere waarborgen kan bevatten. Ook voor die andere waarborgen gelden bijgevolg alle beschermingsmaatregelen van de Landverzekeringswet.

Bovendien bespreekt de Landverzekeringswet in afdeling II ook andere waarborgen uit de brandpolis, zoals diefstal en burgerlijke aansprakelijkheid. Zelfs de natuurrampendeckking staat breeduit in de Landverzekeringswet. Niets daarover in het KB Brand, dat sedert 1995 niet meer werd gewijzigd, behalve voor de vrijstelling. Argumenten genoeg dus om te stellen dat de Landverzekeringswet alle waarborgen van de brandpolis eenvoudige risico's behandelt.

De (verkeerde) interpretatie van de wet door de verzekeraars is een slechte zaak voor de verzekerden. Want ze houdt in dat men meer bescherming geniet voor de waarborg brand dan voor de andere waarborgen. Niets

is minder waar! Het is een duidelijke schending van het gelijkheidsbeginsel om de verzekerde voor de waarborg Brand beter te beschermen dan voor de andere waarborgen.

90-DAGEN-REGEL

De diverse beschermingsmaatregelen uit de Landverzekeringwet heeft de Commissie Brand gebundeld onder één noemer: 90-dagen-regel. Waarom die naam? Het gaat over de termijn die in artikel 67 LVO werd ingelast om de expertise afgerond te krijgen. Die negentig dagen volgen op de datum van de aangifte, en is de termijn die de verzekeraar krijgt om een gewone expertise af te ronden. Artikel 67 §2bis 4° LVO vermeldt zelfs duidelijk dat de verzekeraar schriftelijk moet motiveren waarom de expertise niet afgesloten kan worden of waarom de schade niet geraamd kan worden.

Nu staat ook duidelijk vast wanneer de 30-dagen-regel begint. Die duidelijkheid ontbrak tot voor mei 2003. Sedertdien is het echt duidelijk wanneer de deadline voor de betaling van de schadevergoeding begint.

WAT KAN DE 90 DAGEN VERLENGEN?

In onder meer volgende gevallen kan de termijn van negentig dagen verlengd worden.

1. De klant stelt een tegenexpert aan

Daarvoor heeft de wetgever een oplossing bedacht die vermeld staat in artikel 67 §2 2° tweede alinea LVO. De tekst is overduidelijk: *“De beëindiging van de expertise of de vaststelling van het schadebedrag moet plaatsvinden binnen de negentig dagen die volgen op de datum waarop de verzekerde zijn verzekeraar op de hoogte heeft gebracht van de aanstelling van zijn expert.”* Een tegenexpertise moet dus afgehandeld zijn binnen de negentig dagen nadat de verzekeraar op de hoogte werd gebracht. Bovendien is er in artikel 67 §2 2° LVO een duidelijk verschil met vroeger. Gedeeltes van de vergoeding waarover geen betwisting bestaat, moet de verzekeraar binnen dertig dagen betalen. In een vroegere versie van de Landverzekeringwet (1994) was betwisting oorzaak van het uitstellen van de aanvangperiode van de 30-dagen-termijn. Nu dus niet langer.

2. De klant komt zijn verplichtingen niet na

De termijn wordt opgeschort tot de verzekerde zijn verplichtingen is nagekomen (art. 67 §2bis LVO). Denk daarbij bijvoorbeeld aan de aangifteplicht of aan het respecteren van de polisbepalingen om beschadigde voorwerpen niet te doen verdwijnen.

4. De nodige informatie voor de schadebegroting ontbreekt

In dit geval moet de verzekeraar schriftelijk motiveren wat de afsluiting van de expertise tegenhoudt. De posten die wel begroot kunnen worden, kunnen dan afzonderlijk begroot en geregeld worden.

WAT KAN DE 90 DAGEN NIET VERLENGEN?

Er zijn verschillende scenario's denkbaar die de termijn van negentig dagen niet verlengen:

- De tegenpartij komt niet opdagen bij de expertise.
- Er is geen tegensprekelijke expertise.
- De tegenpartij is onvermogen, niet verzekerd, enz. Een en ander verhindert de verzekeraar niet om de schade te begroten op basis van de polisvoorwaarden.
- Er moet gezocht worden naar een verantwoordelijke tegenpartij. Het loutere feit dat de aansprakelijke niet aanwezig is bij de schatting van de schade is geen reden om de 90-dagen-regel niet na te leven. Ook hier moet de verzekeraar binnen de negentig dagen de expertise afwerken. Een begroting in nieuwwaarde of herbouwwaarde kan perfect opgemaakt worden zonder dat er een akkoord bestaat over de cijfers in werkelijke waarde.

FVF-STANDPUNT

In het verleden werd een expertise te dikwijls altijd maar weer uitgesteld omdat er geen akkoord kwam over het eindbedrag. Dit akkoord over het eindbedrag is overbodig geworden. De verzekeraar kan immers perfect zijn schadebegroting afwerken en regelen. Delen van de schade waarover geen betwisting bestaat, kunnen immers altijd geregeld worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een akkoord dat er minstens 1.000 euro betaald moet worden voor het herschilderen. Vindt de verzekerde dat er meer betaald moet worden, dan dient hij het initiatief te nemen. De nieuwe versie van artikel 67 LVO geeft aan het verslag van de expert de kracht van een bindende derdenbeslissing. Dit verslag kan afgevoerd worden zonder dat het voor akkoord ondertekend wordt door de verzekerde. Er is immers een wettelijke regeling voor de betwisting van de schade.

FVF zal zijn leden een tool ter beschikking stellen waarmee die de vergoedende rente kunnen berekenen zodra een verzekeraar zijn termijn te buiten gaat. Het excelbestand zal helpen herinneren aan de termijnen zoals die in de wet staan. Evengoed verwijst deze tool naar de mogelijkheid om delen van de schade tijdig te begroten en te regelen. Zelfs bij betwisting zijn er posten waarover men een akkoord kan bereiken. Denk aan facturatie van diverse kosten die vergoed worden in de bijkomende waarborgen (opruiming, afbraak, bewaking, enz.). Alle niet-betwiste posten moeten immers binnen de dertig dagen geregeld worden.

BETWISTINGEN

Gaat de betwisting over een eventueel hogere vergoeding voor een bepaalde post, dan kan het bedrag dat de verzekeraar wil regelen perfect vergoed worden. De expert van de verzekeraar kan de mogelijkheden aanwenden die artikel 67 LVO biedt. De eigen expert kan zonder akkoord van de klant zijn verslag afwerken (binnen 90 dagen) en de verzekeraar kan regelen. Bij een betwisting is het immers de verzekerde die het ini-

→

→ tiatief moet nemen om een tegenexpertise te starten. Niets belet de verzekeraar om de schade te begroten en te regelen.

CONVENTIE

De terugbetaling van de gedane uitgaven via een regresvordering is voor verzekeraars vanzelfsprekend belangrijk. Zeker voor grote schadegevallen. Nu hebben de verzekeraars voor de tak Brand wel een conventie opge maakt waardoor ze niet op elkaar verhalen. Die conventie is een pragmatische oplossing. Want bij verhaal bestaat er een grote kans dat de partij die vandaag moet betalen de volgende keer eisende partij is in een ander dossier. Vandaar dat er bij brandschade zelden ver tragingen optreden omwille van het begroten van cijfers in werkelijke waarde. Een begroting die in andere gevallen samen met de aansprakelijke tegenpartij gemaakt moet worden.

Door de conventie (afstand van verhaal bij brand) begroot de verzekeraar de schade alleen. Er wordt immers niet verhaald. De conventie vermeldt zelfs geen grensbedrag: eender welke schadegrootte wordt zonder verhaal afgewerkt. Helaas bestaat de conventie afstand van verhaal enkel voor brand. Voor de andere waarborgen geldt deze conventie niet. De andere conventies (aanrijding, storm, waterschade) gelden bovendien slechts voor kleine bedragen. Vandaar dat er voor deze waarborgen vaak grote vertragingen optreden wegens verhaal op de aansprakelijke tegenpartijen. Dit is de achterliggende reden waarom verzekeraars vinden dat de beschermende maatregelen alleen voor brand gelden. Zo kunnen ze voor niet-branddossiers alle tijd nemen om de uitgaven te verhalen. Dit gaat altijd ten koste van de eigen verzekerde, die moet wachten op de vergoe ding. Die handelswijze is volledig in strijd met de huidige wetgeving. Voor alle waarborgen geldt immers de 90-dagen-regel.

OPWAARDERING VAN EXPERTISES

De verzekeraars hebben er alle baat bij dat de expertises bij dossiers brand eenvoudige risico's worden opge waardeerd. Want een bindende derdenbeslissing moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet de expert deskundig en onafhankelijk zijn, d.w.z. niet in loon dienst van de verzekeraar werken. Als de brandverzeke raars werk maken van de kwaliteit van de expertises, kunnen ze de bindende derdenbeslissingen ook gebrui ken wanneer ze willen subrogeren. Een subrogatie neemt immers vaak meer tijd in beslag dan de wettelijk toegestane negentig dagen.

Vergelijk even met de verslagen van de auto-experten. De aard en inhoud van hun verslagen worden steeds aanvaard door de rechter. De expertiseverslagen voor onze brandpolissen zouden eenzelfde kwaliteit goed kunnen gebruiken. Nu wordt dit omzeild door *on the field* een akkoord op cijfers af te dwingen. Helaas lukt dit niet altijd binnen de negentig dagen. Het is dus zaak

De verzekeraars hebben er volgens Luc Devlamynck alle baat bij dat de expertises bij eenvoudige brandrisico's worden opgewaardeerd.

om samen met de aansprakelijke sneller te begroten of om de kwaliteit van het expertiseverslag te verhogen zodat het in procedures bruikbaar wordt.

BIJSCHOLING

Ongetwijfeld vraagt deze nieuwe aanpak wat bijscho ling. Zowel voor de makelaars als voor de verzekeraars en de experten. Te meer omdat de Commissie Brand van FVF de volgende maanden al haar schijnwerpers op de 90-dagen-regel zal richten. Ongetwijfeld wordt dit hét onderwerp van 2008.

STAND VAN ZAKEN

Alle brandverzekeraars kennen de wet. Zij houden zich dan ook zo goed mogelijk aan de termijnen. Er zijn tal van dossiers waar de verzekeraar de vergoedende rente betaalt omdat de wettelijke termijn werd overschreden. Reden genoeg voor de verzekeraars om een tandje bij te steken en de boete in de toekomst te vermijden. Spijtig genoeg is er nog een verzekeraar die vindt dat de 90-dagen-regel niet geldt wanneer het niet om een echte brandschade gaat. De waarschuwing is gestart. Dit standpunt is niet juist en zal ook door de rechtsbij standverzekeraars aangevochten worden.

De 90-dagen-regel draagt ertoe bij dat brandverzeke raars met nog meer fierheid kunnen stellen dat ze een substantiële bijdrage leveren aan de instandhouding van het Belgische patrimonium. Ook wanneer de schade verhaalbaar is en vaak pas na lange juridische procedu res gerecupereerd kan worden, kan de verzekerde ervan op aan dat zijn brandverzekeraar hem binnen een aan vaardbare termijn vergoedt. Zonder vertragingen wegens aansprakelijke tegenpartijen. En veel beter en sneller dan die tegenpartijen!

Luc Devlamynck

De auteur is verzekeringmakelaar en voorzitter van de Commissie Brand binnen FVF.